

RAPPORT

Doorontwikkeling tot afronding Zandwinning Sellingerbeetse

Mededeling Voornemen

Klant: Kremer Zand B.V.

Referentie: BH5938I&BRP001F01

Status: Definitief/01

Datum: 27 mei 2021

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Euvelgunnerweg 25A
9723 CV GRONINGEN
Industry & Buildings
Trade register number: 56515154

+31 88 348 53 00 **T**
reception.nij-jo@nl.rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Doorontwikkeling tot afronding Zandwinning Sellingerbeetse

Ondertitel: Ontwikkeling Zandwinning Sellingerbeetse
Referentie: BH5938I&BRP001F01
Status: 01/Definitief
Datum: 27 mei 2021
Projectnaam: Ontwikkeling Sellingerbeetse
Projectnummer: BH5938
Auteur(s): Rick Huizinga, Miguel Blokland, Jaap Verheul

Opgesteld door: Jaap Verheul

Gecontroleerd door: Harold van den Os

Datum: 27 mei 2021

Goedgekeurd door: Jaap Verheul

Datum: 27 mei 2021

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V. en dient voor publicatie of anderszins openbaar maken te worden geanonimiseerd.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Leeswijzer	1
2	M.e.r-plicht	2
3	Algemene gegevens	4
4	Introductie van het voornemen	5
5	Beschrijving activiteiten voornemen	8
5.1	De huidige situatie	8
5.2	Transitie- of bouwfase	9
5.3	Toekomstige situatie	10
6	Motivering van de ontwikkeling en het voornemen	13
6.1	Historie van de winplas	13
6.2	Unieke winplaats zand en grind	14
6.3	Wenselijkheid verplaatsing klasseerinstallatie en uitbreiding	14
6.4	Autonome ontwikkeling	15
6.5	Voorgenomen ontwikkeling en noodzaak	15
6.6	Alternatieven en varianten	16
7	Kenmerken van het voornemen	17
7.1	De aard en omvang van de activiteit	17
7.2	Productieproces of wijze van aanleg	18
7.3	Effecten van de activiteiten op het milieu	18
7.4	Effecten van de activiteiten op veiligheid en gezondheid	21
8	Wettelijk kader	23
8.1	Bestemmingsplan	23
8.2	Vergunningen	24
8.3	Bevoegde gezagen	24
8.4	Omgevingswet	25
9	Procedures en plannen	26
9.1	Start m.e.r.-procedure	26
9.2	Stappenplan m.e.r.-procedure	26
9.3	Planning tot realisatie	27
9.4	Betrokkenheid belanghebbenden (participatieplan)	27

Tabellen

Tabel 1. Van toepassing zijnde categorie uit besluit	2
Tabel 2. Gegevens initiatiefnemer	4
Tabel 3. Overzicht besluiten	24

Figuren

Figuur 1. Landelijke ligging locatie voornemen (bron: Google Maps)	5
Figuur 2. Provinciale ligging locatie voornemen (bron: Google Maps)	6
Figuur 3. Ruimtelijke begrenzing van het voornemen op topografische ondergrond	7
Figuur 4. Ligging huidige winplas en klasseerinstallatie (luchtfoto cyclomedia, 2020)	8
Figuur 5. Foto van de klasseerinstallatie (najaar 2018)	9
Figuur 6. Ligging zandwinplas en ontwikkeling	11
Figuur 8. Ansichtkaarten (bron: website Sellingerbeetse historie)	13
Figuur 9. Situatie bestemmingsplan	23

Bijlagen

1. Afkortingen en begrippen

Samenvatting

Kremer Zand B.V. (verder: Kremer) is gespecialiseerd in het winnen en klasseren van zand en grind uit open winning. Kremer exploiteert de zandwinning “De Beetse” te Sellingerbeetse aan de Beetserwijk 10 (gemeente Westerwolde, provincie Groningen). Kremer wil de bestaande plas met 25 hectare uitbreiden en in samenwerking met Staatsbosbeheer 10 hectare bos aanplanten. Tevens wil Kremer de klasseerinstallatie verplaatsen naar het Bedrijventerrein Zuid-Groningen te Ter Apelkanaal. Hiervoor zijn ook bijkomende werken nodig zoals de aanleg van een tijdelijk zanddepot, een leidingtracé en een transportweg. De benodigde gronden zijn of komen in eigendom van Kremer.

Voor een dergelijke ontwikkeling moeten de effecten op het milieu worden bepaald. Dit gebeurt met het doorlopen van de m.e.r. procedure waarbij een milieueffectrapport (MER) wordt gemaakt. Kremer, als initiatiefnemer van deze activiteit die m.e.r.-plichtig is, moet dat voornemen schriftelijk aanmelden bij het bevoegd gezag. Deze stap is geregeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer.

In deze Mededeling Voornemen komen zowel de beschrijving van de activiteit met de fysieke kenmerken (wat) van de activiteit, de locatie (waar) als de verwachte milieueffecten aan de orde (gevolgen).

In deze Mededeling Voornemen gaan we in op de verschillende activiteiten die kunnen worden onderscheiden in de huidige, de transitie- of bouwfase én de toekomstige situatie. We geven daarbij een motivatie waarom juist in Sellingerbeetse deze ontwikkeling is voorzien en welke (positieve) effecten deze heeft voor de omgeving.

Met deze ontwikkeling komt het einde van de zandwinning in zicht. In de laatste fase vindt een belangrijke verbetering plaats voor de leefomgeving doordat de klasseerinstallatie wordt verplaatst, waardoor het vrachtverkeer van en naar de zandwinning stopt. Het zand zal door een transportleiding naar de nieuwe locatie in Ter Apelkanaal worden verpompt. Daarnaast wordt bos aangeplant zodat de zandwinplas landschappelijk wordt ingepast en natuur en recreatie worden versterkt.

Voor het milieueffectrapport zullen verschillende onderzoeken worden uitgevoerd. Die onderzoeken geven een antwoord op de mate waarin bijvoorbeeld oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging (van bodem, lucht en water), verdroging of juist vernatting, geluidshinder, lichthinder, trillingen, visuele hinder, energieverbruik en afvalvorming optreden. Er wordt ook onderzoek gedaan naar de effecten van de activiteiten op de veiligheid en gezondheid. Zo worden alle effecten inzichtelijk gemaakt.

Voor de plannen moeten verschillende vergunningen en toestemmingen worden aangevraagd bij de gemeente Westerwolde en de Provincie Groningen. De planning is dat de klasseerinstallatie medio 2024 operationeel is op de nieuwe locatie.

1 Inleiding

Kremer Zand B.V. (initiatiefnemer) is voornemens om de bestaande zandwindplas in Sellingen uit te breiden (voorgenomen activiteit). Dit voornemen is op grond van de Wet milieubeheer (Wm) een m.e.r.-plichtige activiteit.

De initiatiefnemer van een activiteit die m.e.r.-plichtig is, moet dat voornemen schriftelijk mededelen aan het bevoegd gezag. Deze stap is geregeld in artikel 7.16 van de Wm.

Deze rapportage betreft de mededeling van het voornemen als bedoeld in artikel 7.16. In de rapportage komt het volgende aan de orde:

1. Beschrijving van de fysieke kenmerken en een beschrijving van de locatie van de activiteit;
2. Beschrijving van de effecten die de activiteit voor het milieu kan hebben.

1.1 Leeswijzer

Na deze inleiding (Hoofdstuk 1) komt de m.e.r.-plicht aan de orde (Hoofdstuk 2) gevolgd door de algemene gegevens en een introductie van het voornemen (Hoofdstuk 3 en Hoofdstuk 4). Een beschrijving van de activiteiten en motivering volgt hierna (Hoofdstuk 5 en Hoofdstuk 6), waarna de kenmerken van het voornemen aan de orde komen (Hoofdstuk 7). Daarna volgt het wettelijk kader (Hoofdstuk 8) waarna afgesloten worden met een overzicht van de procedures en plannen (Hoofdstuk 9).

2 M.e.r-plicht

Uit de Wm volgt dat voor activiteiten die belangrijke nadelige effecten kunnen hebben voor het milieu, een milieueffectrapport moet worden opgesteld. In de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage zijn de plannen en besluiten genoemd, waarvoor een m.e.r. verplicht is (C-lijst) dan wel waarvoor een m.e.r.-beoordeling moet worden gemaakt (D-lijst).

De voorgenomen activiteit is vermeld in de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage, onderdeel C 16.1. (De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlakedelfstoffen uit de landbodem, anders dan bedoeld in categorie 16.2 of 16.4).

Tabel 1. Van toepassing zijnde categorie uit besluit

	Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluiten
C 16.1	De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlakedelfstoffen uit de landbodem, anders dan bedoeld in categorie 16.2 of 16.4 van onderdeel C van deze bijlage.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van meer dan 25 hectare.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet.	Het besluit, bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingenwet.

De activiteit overschrijdt de drempelwaarde uit kolom 2, het betreft een ontgroning van meer dan 25 ha. In dat geval is de ontgrondingsvergunning het m.e.r.-plichtige besluit. Omdat het bestemmingsplan niet

Er bestaat een verschil tussen de termen 'm.e.r.' en 'MER'. De term 'm.e.r.' staat voor de procedure van de milieueffectrapportage en de term 'MER' betreft het feitelijke Milieu Effect Rapport.

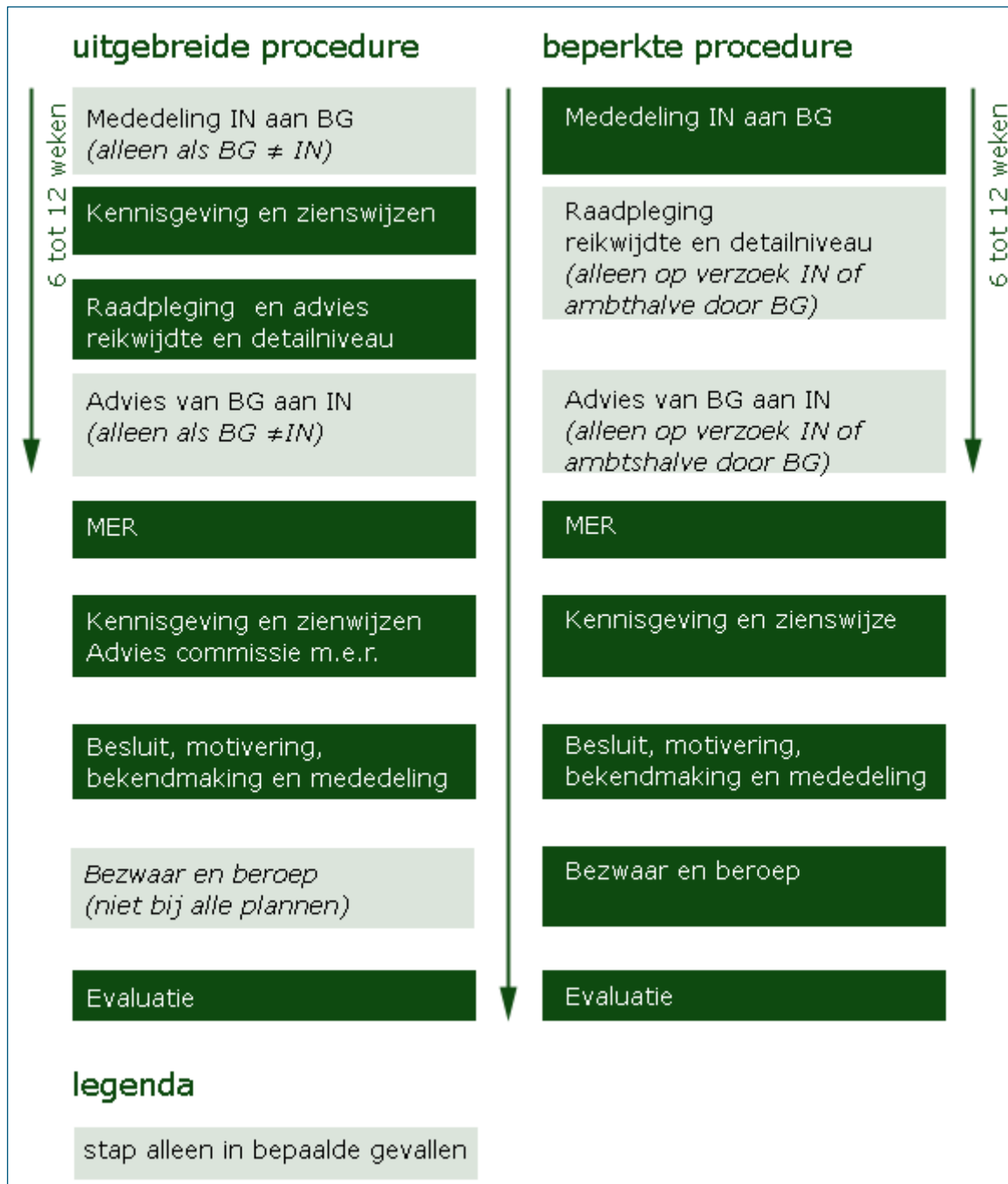
voorziet in de ontgroning, zal ook het bestemmingsplan worden herzien. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan is eveneens plan-mer plichtig. Omdat de ontgrondingsvergunning en het bestemmingsplan gelijktijdig in procedure worden gebracht zal één MER opgesteld worden.

Het MER wordt dus opgesteld voor de ontgrondingsvergunning en voor de wijziging van het bestemmingsplan. De gemeente Westerwolde en de provincie Groningen zijn gezamenlijk het bevoegd gezag voor de m.e.r.-procedure. De provincie treedt op als coördinerend bevoegd gezag.

In deze mededeling is informatie opgenomen over het voornemen en is aangegeven welke wet- en regelgeving van toepassing is, welke milieuonderzoeken deel zullen uitmaken van het MER. Daarnaast is aangegeven of er alternatieven of varianten worden onderzocht in het MER.

Op basis van de Mededeling kan het bevoegd gezag de reikwijdte en het detailniveau voor het MER vaststellen.

Deze Mededeling voornemen is de eerste stap in de m.e.r.-procedure. De uitgebreide procedure wordt gevolgd. Op de navolgende pagina is hiervan een schematisch overzicht weergegeven.

Illustratie: Schematisch overzicht procedurestappen (bron: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/mer/>)

3 Algemene gegevens

Onderstaand zijn de gegevens van de initiatiefnemer weergegeven.

Tabel 2. Gegevens initiatiefnemer

Gegevens initiatiefnemer	
Naam aanvrager:	Kremer Zand B.V.
Adres:	Beetserswijk 10, 9551 VN Sellingen
Postadres:	Pieter de Keyserstraat 3, 7825 VE Emmen
Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel:	04048114
Contactpersoon:	De heer C.A. Kremer
Functie:	Algemeen directeur
Telefoonnummer:	0591 - 549820
E-mailadres:	ca.kremer@kremerzandengrind.nl
Gegevens inrichting	
Naam:	Zandwinning 'De Beetse' Sellingerbeetse
Adres:	Beetserswijk 10, 9551 VN Sellingen
Telefoonnummer:	0591 - 549820

Kremer werkt bij het voornemen samen met Staatsbosbeheer. Door bosaanplant wordt zowel de landschappelijke inpassing als de natuur in het gebied versterkt. Dit wordt geborgd door een natuurinclusief ontwerp.

Er wordt een grote extra vraag naar hout verwacht vanuit de bio-economie, mede vanwege aangescherpte klimaatdoelen. Op 26 oktober 2016 ondertekenden premier Rutte en staatssecretaris Dijkema en twintig organisaties het Actieplan Bos en Hout tijdens de nationale klimaatop. Dit Actieplan Bos en Hout bevat een breed scala van acties gericht op de hele keten van bos, bosbeheer en hout. Het Actieplan markeert een verschuiving in het denken over bos en bosbeheer, waarin productie weer meer aandacht krijgt dan voorheen. Kortweg komt het Actieplan neer op drie aandachtspunten: meer bos, beter bosbeheer met verhoogde oogst en meer gebruik van hout in de bouw. Het voornemen is daarom ook relevant voor de realisatie van het actieplan Bos en Hout.

In goed overleg wordt tevens medewerking gevraagd voor de aanleg van kabels en leidingen door percelen die in eigendom zijn van Staatsbosbeheer.

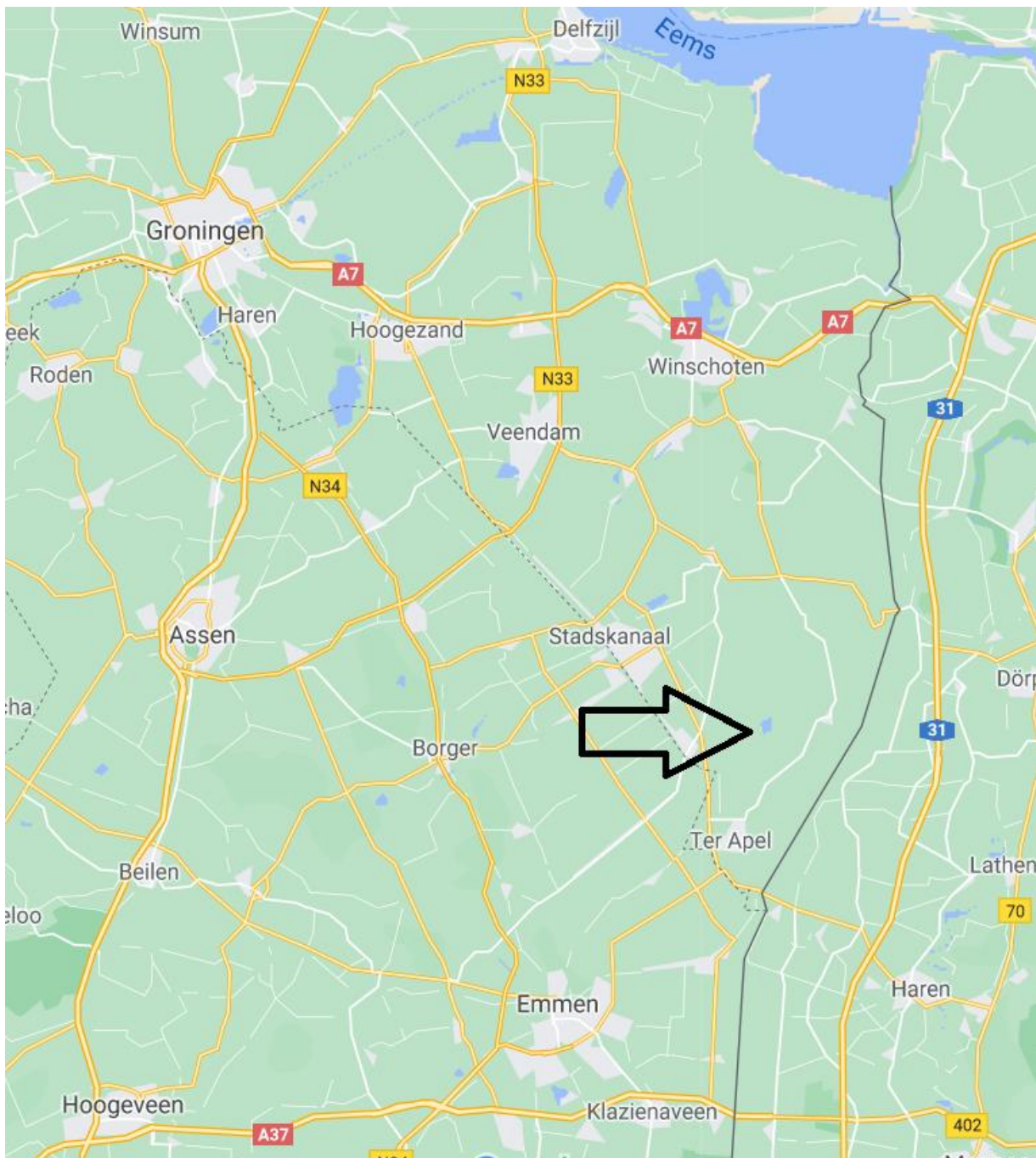
Andere partijen waarmee samenwerking wordt gezocht / is gevonden betreffen organisaties die beheerstaken in het gebied hebben zoals het Waterschap Hunze en Aa's, Groninger Landschap en natuur- en milieuorganisaties. De kennis en inbreng van deze partners ziet de initiatiefnemer als noodzakelijk om de ontwikkeling tot een succes te maken voor de natuur.

4 Introductie van het voornemen

De plaats van het voornemen betreft een gebied te Sellingerbeetse aan de Beetserwijk 10 (gemeente Westerwolde, voorheen gemeente Vlagtwedde in de provincie Groningen). In onderstaande figuren is de landelijke ligging en de ligging in de provincie Groningen aangegeven.

Figuur 1. Landelijke ligging locatie voornemen (bron: Google Maps)

Figuur 2. Provinciale ligging locatie voornemen (bron: Google Maps)

Het voornemen tot uitbreiding van de zandwinning maakt onderdeel uit van een totaalproject dat bestaat uit het verplaatsen van installaties die naast een waterplas (feitelijke zandwinning) staan naar het Bedrijventerrein Zuid-Groningen te Ter Apelkanaal, de aanleg van een leidingtracé en transportweg tussen de zandwinning en genoemd industrieterrein en uitbreiding van de huidige zandwinplas in westelijke en zuidelijke richting, waarbij tevens aanplant van nieuw bos plaatsvindt.

Voor dit voornemen zijn wijzigingen van het bestemmingsplan, aanvraag van vergunningen, toestemmingen en een m.e.r.-procedure nodig als onderdeel van het besluitvormingsproces. Deze Mededeling Voornemen is de eerste stap in de m.e.r.-procedure.

In de onderstaande figuur is de ruimtelijke begrenzing van het voornemen aangegeven.

Figuur 3. Ruimtelijke begrenzing van het voornemen op topografische ondergrond

Zichtbaar zijn de zandwinning, het geplande leidingtracé met transportweg en de beoogde nieuwe locatie van de installaties op het Bedrijventerrein Zuid-Groningen. Het bedrijventerrein Zuid-Groningen (links onder in figuur 3) is gelegen aan de provinciale verbindingsweg N366. Duitsland, Emmen en Veendam zijn goed en gemakkelijk te bereiken. De bestemming is gericht op industrie, transport & logistiek. Er is ruimte voor zowel lichtere als zwaardere bedrijfscategorieën.

Een gebied dat nu landbouwgrond is, wordt aangekocht en ontwikkeld tot bos en water. De oppervlakte bedraagt afgerond 35 hectare. Bijna 25 hectare hiervan wordt water.

In voornoemde oppervlakte is het leidingtracé en de transportweg alsmede de nieuwe op te richten inrichting (klasseerinstallatie) op Bedrijventerrein Zuid-Groningen niet inbegrepen. Deze oppervlakte wordt geschat op minder dan 10 hectare.

Er vindt geen wijziging van de wijze waarop zand en grind uit de zandwinning wordt geproduceerd plaats en tevens is geen uitbreiding van de productie per uur of dag voorzien ten opzichte van de huidige hoeveelheden.

5 Beschrijving activiteiten voornemen

5.1 De huidige situatie

Kremer is een bedrijf dat gespecialiseerd is in het winnen en klasseren¹ van zand en grind uit open winning. Kremer exploiteert sinds de jaren '90 van de vorige eeuw de zandwinning "De Beetse" te Sellingerbeetse aan de Beetserwijk 10 (gemeente Westerwolde, voorheen gemeente Vlagtwedde), kaartbladen 13W en 13C, coördinaten 52°56'50N, 7°04'45O).

De huidige zand- en grindwinning bestaat uit een winplas van zo'n 26 hectare. Het totale gebied wat nu voor zandwinning is vergund bedraagt daarbij bijna 40 hectare. Het deel van 14 hectare wat nu nog geen onderdeel uitmaakt van de plas betreft met name de zuidelijke oever waar de installaties staan.

In de waterplas is een elektrische zandzuiger aanwezig. Zand en grind dat uit de plas wordt gewonnen - wordt via een drijvende leiding naar de wal gepompt. Op de wal, de zuidoever, is een elektrisch aangedreven klasseerinstallatie aanwezig. Hier wordt het natte zand en grind gescheiden in verschillende materialen en op korrelgrootte. Vanuit verschillende depots en silo's wordt het materiaal verladen met een diesel aangedreven wiellader in vrachtwagens. Deze rijden leeg naar de zandwinning en verzorgen transport naar afnemers van het materiaal. Daarbij rijden de vrachtwagens over het lokale wegennet naar de provinciale weg N386 (Veendam – Ter Apel) en verder.

Voor de huidige bedrijfsvoering zijn vergunningen en toestemmingen verleend in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Ontgrondingenwet en de Wet natuurbescherming. Het bestemmingsplan bestemt de in gebruik zijnde percelen voor de huidige functie; zandwinning. In de huidige situatie kan de zandwinning plaatsvinden tot medio 2035.

Figuur 4. Ligging huidige winplas en klasseerinstallatie (luchtfoto cyclomedia, 2020)

¹ Door middel van hoogwaardige natte en/of droge scheidingstechnieken wordt het materiaal op gewicht / diameter in fracties verdeeld en gewassen. Nadien kunnen op klantspecificatie grind en zand met een gewenste korrelverdeling worden samengesteld en geleverd. Dit materiaal wordt in Nederland afgezet, binnen Europa maar ook naar het verre buitenland geëxporteerd.

In figuur 4 is de ligging weergegeven op een luchtfoto. Zichtbaar zijn de zandwinplas, herkenbaar aan de heldere blauw/groene kleur en het lintdorp Sellingerbeetse, zuidelijk van de beide waterplassen en links onder is het Bedrijventerrein Zuid-Groningen bij Ter Apelkanaal.

Figuur 5. Foto van de klasseerinstallatie (najaar 2018)

Om een indruk te krijgen van de klasseerinstallatie is in figuur 2 een impressie gegeven op basis van een foto. Het betreft hier een deel van de aanwezige installaties op de zuidoever van de zandwinning.

5.2 Transitie- of bouwfase

Het voornemen zet met een ontwikkeling stappen naar een nieuwe situatie. Deze stappen worden beschreven in deze paragraaf. De transitie- of bouwfase is tijdelijk met een doorlooptijd van naar verwachting 6 maanden, genoemde doorlooptijden zijn op basis van kentallen bepaald maar afhankelijk van factoren zoals weersomstandigheden. De volgende activiteiten kunnen na elkaar, maar ook deels parallel aan elkaar plaatsvinden.

Aanleg tijdelijk depot

Tijdens de transitie- of bouwfase gaat op een bepaald moment de zandwinning buiten bedrijf. Dit is noodzakelijk om de verplaatsing van de klasseerinstallatie mogelijk te maken. Gedurende die fase is ook de zandzuiger niet in bedrijf. Om deze periode te overbruggen wordt een tijdelijk depot aangelegd. Dit depot komt direct westelijk van het terrein waar nu de installaties zijn gesitueerd (zie figuur 6 in dit rapport). Het depot wordt gevuld met zand en grind. Wanneer de actieve winning buiten bedrijf is kan zo wel voorzien worden in het leveren van zand en grind aan afnemers. Zowel voor het vullen als het legen van het depot is materieel noodzakelijk. Daarbij wordt een bulldozer of wiellader, een graafmachine en worden vrachtwagens ingezet. Alle materieel is voorzien van dieselmotoren. De doorlooptijd bedraagt 6 maanden van voorgaand beschreven stap.

Aanleg leidingtracé en transportweg

Het is de bedoeling dat na deze fase zand per buisleiding wordt verpompt naar het Bedrijventerrein Zuid-Groningen te Ter Apelkanaal. Om dat mogelijk te maken wordt een leidingtracé aangelegd.

Het leidingtracé is herkenbaar in figuur 3 in dit rapport als rode lijn tussen de Noordplas en Bedrijventerrein Zuid-Groningen. Het leidingtracé wordt tussen de 2000 en 2500 meter lang. Hierin zijn drie leidingen aanwezig en twee tot vier elektrakabels. De leidingen liggen in een ondiepe greppel en zijn zo aan het oog onttrokken maar wel bereikbaar bij calamiteiten zoals een verstopping. Het leidingtracé en de transportweg zijn door middel van afrastering afgeschermd en niet toegankelijk voor publiek. De elektrakabels betreffen hoogspanningskabels die in de grond worden gelegd. Direct naast het leidingtracé wordt een transportweg aangelegd. Deze is bedoeld om bij het afruimen van de deklaag transport niet over het lokale wegennet te laten plaatsvinden, maar over deze transportweg. Dit gebeurt overigens slechts enkele weken per jaar gedurende 20 jaar. Buiten deze periode is de transportweg afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. Het leidingtracé en de weg worden door initiatiefnemer bij aanleg landschappelijk ingepast en waar bestaande nutsvoorzieningen en wegen gekruist worden, zijn civieltechnische kunstwerken voorzien zoals bijvoorbeeld een leidingbrug of duiker. Voor de aanleg worden een bulldozer of wiellader, een graafmachine en vrachtwagens ingezet. Alle materieel is voorzien van dieselmotoren. Incidenteel (enkele dagen) wordt een grader of trekker met kilverbak ingezet voor egalisatie van grondwerken en een trilwals voor het afwerken van de weg (uit te voeren in beton of asfalt). De doorlooptijd bedraagt 1 maand van voorgaand beschreven stap.

Verplaatsen huidige klasseerinstallatie

De klasseerinstallatie wordt gedemonteerd. De onderdelen worden naar een nieuwe locatie vervoerd (zie verder). Niet bruikbare onderdelen worden afgevoerd. Voor de verplaatsing worden een wiellader, graafmachine, telescoopkraan, vrachtwagens en diepladers ingezet. Incidenteel zijn kleine transportbusjes van contractors aanwezig. De doorlooptijd bedraagt 2 maanden van voorgaand beschreven stap.

Daarna is de huidige plaats waar de klasseerinstallatie stond 'kaal'. Dat wil zeggen dat eerst niet winbaar zand (deklaag en onderliggend woudzand) ontgraven moet worden. Daarna vindt zo nodig egalisatie plaats waarna de zandzuiger vanuit de plas het winbaar zand onder water opzuigt en verpompt.

Opbouw van de nieuwe klasseerinstallatie

De klasseerinstallatie wordt opnieuw opgebouwd op het Bedrijventerrein Zuid-Groningen te Ter Apelkanaal. Hiervoor is gekozen omdat dit het dichtst bijliggende industrieterrein is en activiteiten daar gezien aard en effecten het beste passen. Deze werkzaamheden vinden zowel in de bodem als op de bodem plaats. Uitgangspunt is dat de bodem geschikt is (gemaakt) (o.a. milieutechnisch en geotechnisch). Dit betreft dus de aanleg en oprichting van een nieuwe inrichting. Voor de opbouw worden een wiellader, graafmachine, telescoopkraan, vrachtwagens en diepladers ingezet. Incidenteel zijn kleine transportbusjes van contractors aanwezig. De doorlooptijd bedraagt 2 maanden van voorgaand beschreven stap. Dit is exclusief beproevingen (test runs), keuringen en certificeringen van installatieonderdelen en het geheel.

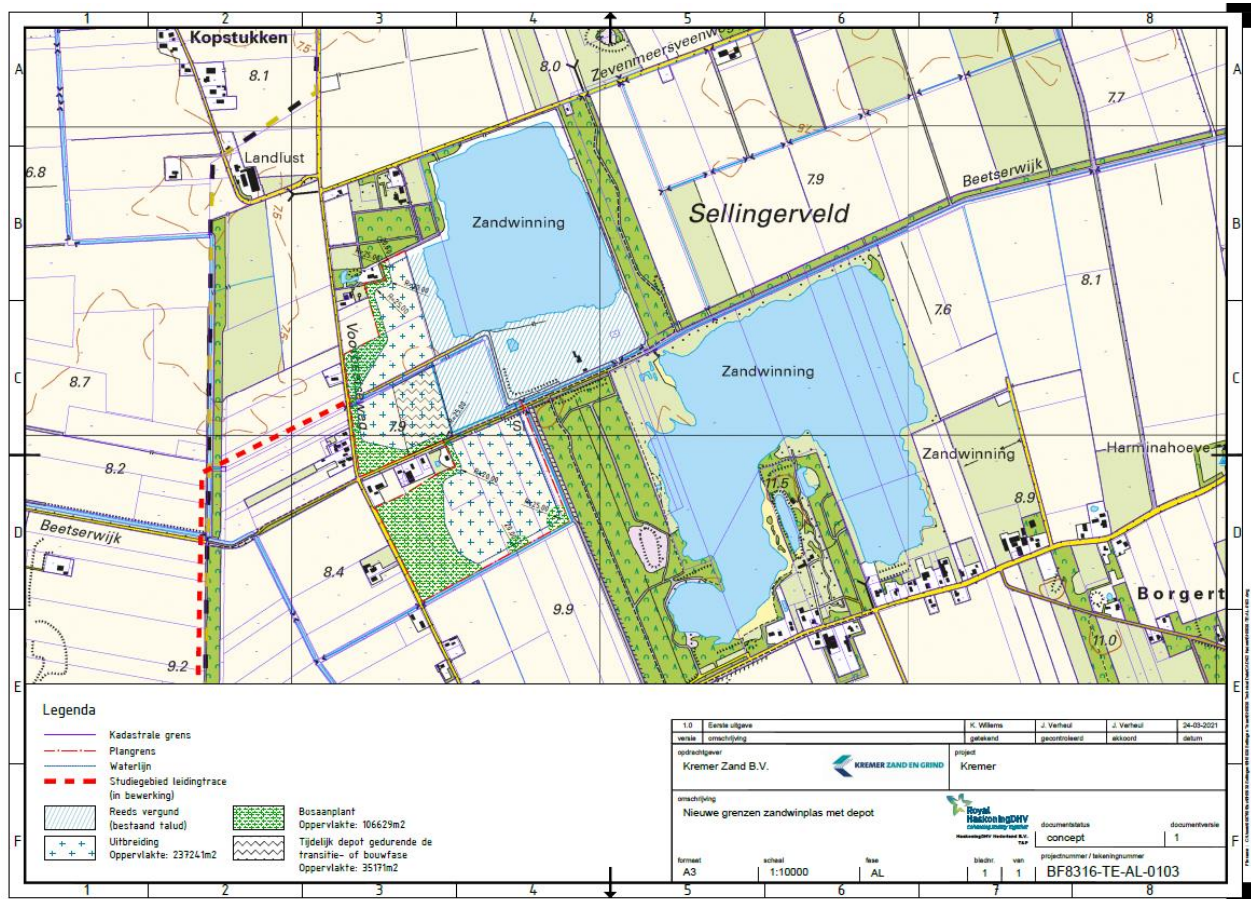
5.3 Toekomstige situatie

In deze situatie is de transitie- of bouwfase afgerond en zijn de klasseerinstallatie en bijhorende werken niet meer op de zuidelijke oever van de winplas aanwezig. Er is ook geen vrachtverkeer meer naar en vanaf de zandwinning. Alleen de zandzuiger is aanwezig in de winplas. Deze is met een drijvende leiding verbonden aan het leidingtracé. Overdag vaart er tweemaal, bij aanvang werk en einde werk, een motorvlet naar en vanaf de zandzuiger met de machinist. Incidenteel vinden met deze boot ook metingen plaats en kan de transportleiding worden ingekort of verlengd.

Het zuidelijke terrein waar voorheen de klasseerinstallatie stond wordt ook ontgrond en de winplas wordt naar het westen en zuiden vergroot. Hiervoor wordt (landbouw)grond aangekocht. Een deel van deze landbouwgrond wordt aangeplant met bos in overleg met Staatsbosbeheer, enerzijds voor de landschappelijke inpassing en natuurontwikkeling, anderzijds ten behoeve van houtproductie.

Van een ander deel wordt stapsgewijs, met een tempo van 1 tot 5 hectare per jaar de deklaag afgeruimd. Het onderliggende winbare zand wordt vervolgens door de zandzuiger gewonnen. Hierbij worden oevers zo spoedig mogelijk afgewerkt. Daardoor kan natuurontwikkeling al in een vroeg stadium van de ontwikkeling beginnen en zichtbaar worden in de eerste jaren. Voor deze werkzaamheden worden een graafmachine en dumpers ingezet gedurende maximaal een maand per jaar gedurende 20 jaar. Deze afruimwerkzaamheden worden in verband met de natuur buiten het broedseizoen uitgevoerd en in verband met bewoners en bezoekers in het gebied niet in de zomermaanden. De projectplanning/ werkplannen per jaar zijn nog onderwerp van onderzoek en ontwikkeling.

In de volgende figuur is op een topografische kaart een overzicht gegeven van de ontwikkeling.

Figuur 6. Ligging zandwinplas en ontwikkeling

Nadat de vergunde hoeveelheid zand en grind is gewonnen uit de winplas en/of na de einddatum van de vergunningen, worden de zandzuiger en de drijvende leiding verwijderd. Dit geldt ook voor de transportleidingen en de klasseerinstallatie.

Voor de in de grond aanwezige elektriciteitsleidingen en de weg geldt dat deze worden verwijderd tenzij achterlaten of behouden door de gemeente Westerwolde of derden gewenst is. Daarover zullen ter zijner tijd afspraken worden gemaakt, vooralsnog is uitgangspunt dat alles wordt opgeruimd en de oorspronkelijke situatie zo veel mogelijk wordt hersteld. Er wordt rekening gehouden met het bereiken van het eindbeeld voor 2050.

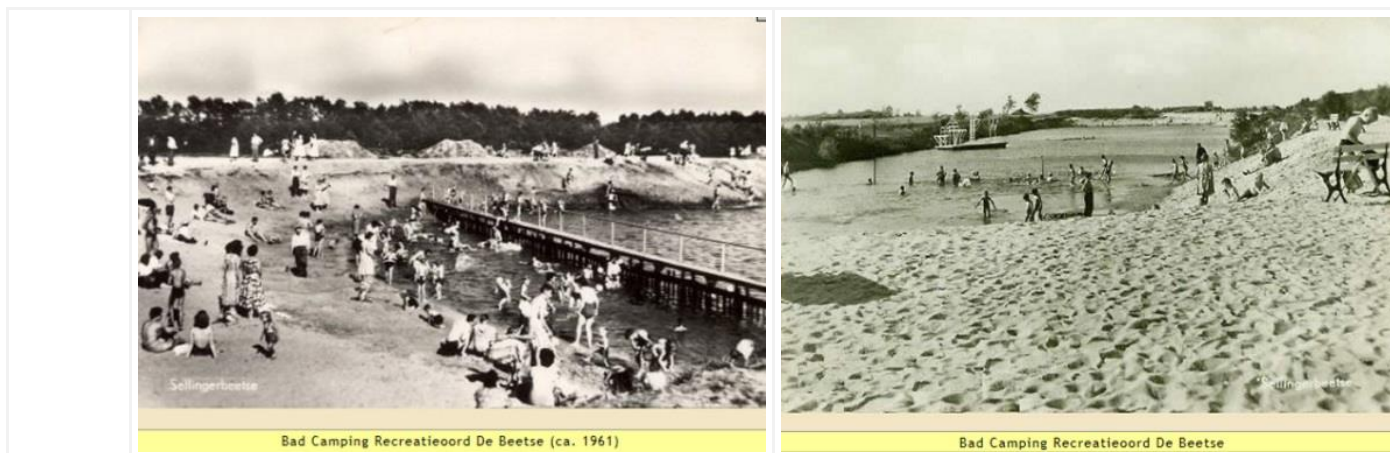
De plas komt in het bos te liggen, met afgewerkte oevers. Er ontstaat een rustig beeld. Wandelaars en fietsers kunnen in het plangebied komen en de natuur krijgt vrij spel.

De klasseerinstallatie op Bedrijventerrein Zuid-Groningen in Ter Apelkanaal en de bijhorende installaties zoals bijvoorbeeld depots en silo's zullen ook worden ontmanteld na 2050. De locatie komt vrij en kan opnieuw in gebruik genomen door andere industriële activiteiten. Het eindbeeld zoals bovenstaand beschreven is een schets die nu niet mee wordt beschouwd en beoordeeld voor wat betreft milieueffecten, vergunningen en procedures. De te onderscheiden ontwikkelstadia maken deel uit van de ecologische onderbouwing.

6 Motivering van de ontwikkeling en het voornemen

6.1 Historie van de winplas

Sinds de jaren dertig vindt in het gebied zandwinning plaats. Door deze lange periode is de zandwinning onderdeel van het karakter van het landschap geworden. De zuidelijke gelegen plas (Zuidplas) was decennia in gebruik als recreatieplas zoals de onderstaande Ansichtkaarten illustreren.

Figuur 7. Ansichtkaarten (bron: website Sellingerbeetse historie)

Een deel aan de zuidkant van de Zuidplas is in gebruik voor recreatie. Voor een oppervlakte van ruim 20 hectare op de Zuidplas is een vergunning voor de aanleg en exploitatie van een drijvend zonnepark verleend door de gemeente Westerwolde aan Groenleven in 2021. De west-, noord- en oostzijde hebben geen recreatieve functies.

In 2014 is in opdracht van de gemeente Vlagtwedde, thans Westerwolde, een gebiedsvisie opgesteld door Arcadis (Gebiedsvisie Sellingerbeetse, definitief 05-11-2014 kenmerk v3 | C01021.200824). Hierin is over de zandwinning het volgende opgenomen:

Zandwinning

De zandwinning behoudt haar toekomstperspectief, doch met beperkte uitbreidingsmogelijkheden in oostelijke richting vanwege de aldaar aanwezige en te behouden landschappelijke kwaliteiten. Het initiatief voor een nieuwe winlocatie komt van de zandwinner zelf, die zijn locatie kiest binnen de aangeduide contouren, met respect voor landschappelijke randvoorwaarden en de omliggende belangen. Door te werken volgens het concept van de dynamische Noordplas² en het treffen van voldoende mitigerende en compenserende maatregelen (dit laatste bij voorkeur met behulp van bijdragen aan een leefbaarheidsfonds) ontstaan kansen om een bedreiging voor de leefbaarheid vanuit de zandwinning om te buigen naar een maatschappelijke meerwaarde, mét bijbehorende werkgelegenheid. Hierdoor ontstaat een overtuigend uitvoeringsmandaat ("licence to operate") vanuit de aangrenzende belangen. Zo kan zandwinning een bijdrage leveren bij de realisatie van verbindingen in het recreatieve (water)- en ecologische netwerk, zodanig dat dit versterkend werkt voor Westerwolde als geheel.

² Plaatselijk wordt gesproken over de 'Zuidplas' (een zuidelijk gelegen plas) en de 'Noordplas' (een noordelijk gelegen plas, en de huidige zandwinning).

Op basis van deze gebiedsvisie is het uitgangspunt geweest dat de klasseerinstallatie in het gebied aanwezig blijft, maar uiteindelijk de gehele zandwinning wordt afgerond en over enkele decennia uit het gebied verdwijnt.

In de Noordplas is in 2017 de zand- en grindwinning verder voortgezet en daar met 9 hectare uitgebreid. Rond 2016 is de zand- en grindwinning in de Zuidplas afgerond. Hier vindt nu recreatie plaats en zijn (beperkt) voorzieningen aanwezig bij een strand zoals een parkeerplaats en kiosk. Aan de Zuidplas ligt een camping. Een camping kan de recreatie en het toerisme ondersteunen en daarmee de lokale economie versterken. Recreatie, en in het bijzonder zwemmen in de plas en kamperen, heeft draagvlak bij de inwoners van Westerwolde.

6.2 Unieke winplaats zand en grind

Ter plaatse van Sellingerbeetse is zand aanwezig dat zeer zuiver is. Dat wil zeggen dat er weinig tot geen bijmengsels aanwezig zijn zoals leem- of kleilagen, hout en veen. Tevens zijn er geen verontreinigingen aanwezig. Het materiaal kan daardoor met een minimum aan milieubelasting worden gewonnen. Bij het klasseren (scheiden en wassen) wordt uitsluitend oppervlaktewater uit de plas gebruikt dat daarna retour stroomt. Er worden geen additieven toegevoegd en het water wordt niet gekoeld of verwarmd.

Het materiaal kent daarnaast unieke mineralogische eigenschappen. Door de aanwezigheid van het mineraal glauconiet bezit het bindende eigenschappen die het grind zeer geschikt maken voor de bereiding (zuivering door filtratie) van grondwater tot drinkwater.

Geologisch gezien is de hoeveelheid (oppervlakte, diepte) dusdanig dat de voorraad winbaar materiaal gunstig is. De sortering van korreldiameters van het materiaal is zo dat de verdeling hoogwaardig filtergrind en zanden voor andere toepassingen varieert van 40/60 tot 50/50%.

De nu voorziene uitbreiding volgt uit een uitgebreide inventarisatie van bestaande gegevens en veldonderzoek (aanvullende diepe boringen) waarmee de omvang van de hoeveelheid winbaar zand in het gebied rond de huidige zandwinning in kaart is gebracht. Uitsluitend op deze plaats is zand en grind aanwezig met de juiste eigenschappen. Op basis hiervan wordt met deze uitbreiding het maximum bereikt en daarna de zandwinning beëindigd.

6.3 Wenselijkheid verplaatsing klasseerinstallatie en uitbreiding

Ter plaatse van de klasseerinstallatie op de zuidoever is winbaar zand aanwezig. Ontgronding van deze voorraad is al vergund en maakt deel uit van de huidige exploitatieplannen. Vanwege de aanwezigheid van de klasseerinstallatie is winning op deze locatie nu niet mogelijk (de installatie staat er op). Kremer en de gemeente Westerwolde zijn schriftelijk overeengekomen dat de klasseerinrichting zal worden verplaatst. Hier wordt alleen vanaf gezien wanneer dit aan de orde is op grond van de condities die in de overeenkomst zijn vermeld.

In de huidige situatie is de klasseerinstallatie goed zichtbaar in het gebied. Samen met het vrachtverkeer levert dit een beeld op van een industriële installatie in het buitengebied. Weliswaar zijn voor de huidige bedrijfsvoering alle vergunningen verleend en wordt aan alle eisen voldaan, maar onmiskenbaar is het een verbetering voor de leefomgeving wanneer deze activiteiten worden verplaatst naar een industrieterrein.

Er zal dan sprake zijn van afname van de milieubelasting ter plaatse en herstel van het landschapsbeeld. Doordat er een einde komt aan vrachtverkeer van en naar de zandwinning wordt deze overlast verminderd en wordt de verkeersveiligheid bevorderd.

De grind- en grofzandfractie die in Sellingerbeetse na klassering wordt verkregen, gaat voor een deel per vrachtwagen naar Emmen. Hier staat een moderne fabriek waar het grind wordt gedroogd en gezeefd. Nadien worden op klantspecificatie grinden en zanden samengesteld en geleverd aan de markt. Voor het droogproces wordt gebruik gemaakt van aardgas. Per jaar wordt tussen de 750.000 en 1.000.000 m³ aardgas verstoekt. Voor het vervoer van deze stoffen naar Emmen is op het Bedrijventerrein Zuid-Groningen een betere infrastructuur en aansluiting op het wegennet aanwezig. De toekomstige situatie is daarmee een verbetering wanneer de klasseerinstallatie is verplaatst.

Kremer heeft de ambitie dit aardgasverbruik te stoppen en het droogproces te elektrificeren. Behalve dat daarmee het gebruik van Gronings aardgas stopt, wordt ook een bijdrage geleverd aan het reduceren van de uitstoot van CO₂ en stikstofoxiden (NO_x). Het huidige droogproces vindt plaats in Emmen, maar verplaatsing naar de nieuwe locatie te Ter Apelkanaal ligt voor de hand. De energievoorziening kan dan namelijk plaatsvinden vanuit een drijvend zonnepark dat in 2021 gerealiseerd wordt op een deel van de Zuidplas. Dit is een belangrijke 'verduurzaming' van het productieproces, maar nog in ontwikkeling. Deze verduurzaming maakt geen onderdeel uit van de m.e.r.-procedure.

De genoemde veranderingen, de elektrificatie van het droogproces en inzet van elektriciteit uit het zonnepark, alsmede de verplaatsing van de klasseerinstallatie naar het Bedrijventerrein Zuid-Groningen te Ter Apelkanaal zijn kapitaal intensieve investeringen. Deze investeringen worden gefinancierd. Om financiering mogelijk te maken moet van een dekkende exploitatie sprake zijn.

6.4 Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling volgt uit de huidige situatie. Hierbij wordt de huidige vergunde hoeveelheid zand en grind gewonnen, de oevers afgewerkt en alle installaties en materieel afgevoerd. Zoals beschreven zal dit medio 2035 het geval zijn. Er zijn geen andere activiteiten in het gebied rond Sellingerbeetse in voorbereiding zoals bosaanplant of andere ontgrondingen. Andere ontwikkelingen die verband houden met transitie in de agrarische sector, energieopwekking en -opslag, of klimaatadaptatie vallen buiten het bereik van deze notitie en hebben geen verband met de activiteiten van de initiatiefnemer. De voorgenomen activiteiten worden voor wat betreft de milieueffecten vergeleken met de huidige situatie.

6.5 Voorgenomen ontwikkeling en noodzaak

De aanwezigheid van een open landschap met grote percelen en het feit dat er al een winplas aanwezig is, maakt dat het voor de hand ligt de activiteiten hier voort te zetten en zo mogelijk uit te breiden, maar zo dat aan alle beleidskaders, wet- en regelgeving wordt voldaan. De waterhuishoudkundige situatie, met name de grondwaterstanden maakt dat winning door een zandzuiger, waarbij geen toevoer van suppletiewater nodig is, zeer gunstig is. Negatieve hydrologische effecten blijven hierdoor uit.

De initiatiefnemer wil in het kader van duurzaamheidsambities dat de eindsituatie de aanwezige waarden zoals natuur, recreatie versterkt. Daar is sprake van als landbouwgrond uit productie wordt genomen en in de plaats daarvan bos en water wordt aangelegd. Beide aspecten, natuur en recreatie, nemen daarmee in belang toe.

Het vergund krijgen van een nieuwe zandwinning in een ander gebied, waar deze activiteit niet aanwezig is, blijkt in de praktijk bijzonder moeilijk. De hoogte van investeringen is dusdanig dat alleen nieuwe winningen die groot genoeg zijn (gedacht moet worden aan een omvang van meer dan 75 hectare) bedrijfseconomisch dekkend zijn te exploiteren. Dit gegeven dient daarbij ook afgewogen te worden tegen de noodzaak in Nederland om voldoende zand en grind beschikbaar te hebben de komende decennia voor toepassing in de woningbouw, weg- en waterbouw, cultuurtechniek, industrie en drinkwaterzuivering.

In dit kader merken wij op dat het Rijk duurzame winning van bouwgrondstoffen als 'nationaal belang' heeft aangemerkt in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).

6.6 Alternatieven en varianten

Proces selectie alternatieven en keuze voorkeursalternatief

De voorgenomen verplaatsing van de klasseerinstallatie is sinds 2019 onderwerp van studie binnen Kremer. Tevens is gesproken met de gemeente Westerwolde over een locatie op het Bedrijventerrein Zuid-Groningen te Ter Apelkanaal. In 2020 heeft overleg plaatsgevonden met Staatsbosbeheer om de mogelijkheid te verkennen te komen tot een samenwerking in eventuele ruil van gronden en ontwikkeling.

Door Kremer is een eerste inventarisatie van omwonenden en verkenning gedaan van organisaties in het gebied die belang hebben bij natuurontwikkeling. Het staat Kremer daarbij voor ogen als initiatiefnemer te komen tot een integrale aanpak, waarbij met tal van partijen die in het gebied actief zijn, tot een gemeenschappelijk gedragen visie en samenwerking wordt gekomen.

Het plan moet daarom van het begin af aan ook in maatschappelijke zin breed worden opgepakt, waarbij vertegenwoordigers van diverse belangengroepen hun visie en wensen kenbaar kunnen maken en zo invloed kunnen uitoefenen op de planvorming. In eerste instantie wordt daarbij voorrang gegeven aan de direct omwonenden, in tweede instantie de belangengroepen die geen omwonenden zijn. Er is in opdracht van de initiatiefnemer van het voornemen een participatieplan opgesteld dat nauw aansluit bij de intenties die de Omgevingswet met dit thema heeft. Regelmatig vindt overleg met omwonenden plaats.

Voorkeursalternatief

In het MER wordt naast het nul alternatief (huidige situatie) en verplaatsing zonder uitbreiding, het voorkeursalternatief beoordeeld op milieueffecten. Dit voorkeursalternatief betreft de in de inleiding van deze Mededeling Voornemen beschreven verandering, het project en de daarin behorende activiteiten.

7 Kenmerken van het voornemen

In dit hoofdstuk worden alle activiteiten die in het kader van de ontwikkeling worden ontplooid benoemd. In hoofdstuk 3 is al een indruk gegeven van de samenhang, in dit hoofdstuk komen ook de gevolgen voor het milieu aan de orde.

7.1 De aard en omvang van de activiteit

De aard en omvang van de activiteit wordt onderstaand beschreven op de volgorde die in hoofdstuk 4 is aangehouden.

Huidige situatie

- Zandwinning met een drijvende zandzuiger op een open plas water (Noordplas);
- Transport van zand en grind door een leiding naar de klasseerinstallatie (oever Noordplas);
- Klasseren (scheiding) van grind en zand en opslag in depots en silo's;
- Verlading van grind en zand;
- Transport van grind en zand naar afnemers per vrachtwagen (vrachtwagens op lokaal wegennet).

Transitie- of bouwfase

- Aanleg en legen van een tijdelijk depot ter overbrugging (direct naast de huidige winplas);
- Aanleg van een leidingtracé en transportweg tussen de huidige winplas en Bedrijventerrein Zuid-Groningen;
- Demoneren van de huidige klasseerinrichting en transport naar Bedrijventerrein Zuid-Groningen;
- Bouw van de nieuwe klasseerinrichting op Bedrijventerrein Zuid-Groningen;
- Aanleg bos.

Toekomstige situatie

- Zandwinning met een zuiger op een open plas water (Noordplas uitbreiding);
- Transport van zand en grind door een leiding naar de klasseerinstallatie (Bedrijventerrein Zuid-Groningen);
- Klasseren (scheiding) van grind en zand en opslag in depots en silo's op Bedrijventerrein Zuid-Groningen;
- Drogen (elektrisch) van grind en zand voor verlading (optioneel, afhankelijk van de ingebruikname van het zonnepark op de Zuidplas, geen onderdeel van het MER);
- Verlading van grind en zand;
- Transport van grind en zand naar afnemers per vrachtwagen (geen vrachtwagens meer op lokaal wegennet).

Eindbeeld (maakt geen deel uit van deze MER)

- Volledig afgewerkte (voormalige) winplas;
- Zandzuiger en drijvende leiding afgevoerd;
- Leidingtracé en transportweg zijn verwijderd (optioneel: handhaven weg en ondergrondse kabels);
- Beëindiging activiteiten op Bedrijventerrein Zuid-Groningen.

7.2 Productieproces of wijze van aanleg

Voor het productieproces worden de volgende stappen onderscheiden die plaatsvinden in het buitengebied van Sellingerbeetse:

1. *Afruimen van de deklaag en onderliggend woudzand.* Dit vindt plaats tot de laag winbaar zand op circa 1,5 meter beneden maaiveld. Dit materiaal, deklaag en woudzand, wordt machinaal ontgraven en door middel van dumpers het gebied uit gebracht en in depot gezet. Dit materiaal wordt uit depot verladen direct naar afnemers;
2. *Winnen van zand en grind uit open winning.* Dit materiaal wordt met water uit de plas verpompt naar de klasseerinstallatie en daar gescheiden in verschillende stromen. Het water vloeit terug in de winplas. Dit proces van klasseren vindt nu plaats op de oever van de Noordplas maar wordt verplaatst naar Bedrijventerrein Zuid-Groningen;
3. *Het materiaal wordt verladen in vrachtwagens.* In de huidige situaties komen deze naar de zandwinning toe, worden geladen en rijden over het lokale wegennet naar de afnemers, in de toekomstige situatie vindt het transport van en naar Bedrijventerrein Zuid-Groningen plaats.

Het productieproces leidt tot de aanleg van een zandwinplas, in dit geval de uitbreiding van een bestaande zandwinplas (Noordplas). Deze Noordplas wordt landschappelijk ingepast in de aanplant van nieuw aan te leggen bos. De verplaatsing van de klasseerinstallatie leidt tot de vestiging van een industrieel bedrijf op het Bedrijventerrein Zuid-Groningen voor bepaalde tijd.

Het in te zetten materieel is deels elektrisch: de zandzuiger, de klasseerinstallatie. Diesel aangedreven materieel bestaat uit vrachtwagens en dumpers voor transport, graafmachines, wielladers, bulldozers, graders, walsen voor grondverzet- en transport en incidenteel bestelwagens / busjes voor transport van gereedschappen en personeel.

7.3 Effecten van de activiteiten op het milieu

De activiteiten leiden tot effecten op het milieu. Deze dienen in een op te stellen milieueffectrapportage te worden beoordeeld. Hierbij baseren wij ons in deze notitie op de thema's die als factoren zijn genoemd zijn in de effectenindicator³, aangevuld met de thema's veiligheid en gezondheid. Navolgend worden deze toegelicht in de context van de ontwikkeling en activiteiten. Waar mogelijk is een eerste indruk van de effecten gegeven. Effecten kunnen een negatief effect hebben op thema, er kan ook sprake zijn van een positief effect.

Oppervlakteverlies

Dit betreft verlies van oppervlakte waar bijvoorbeeld waardevolle natuur (habitattypen) zijn gevestigd die daardoor aangetast worden of verdwijnen. In de context van de ontwikkeling en activiteiten speelt dat landbouwgrond uit productie wordt genomen. Het gebruik wijzigt hier naar bos of water en nieuwe waardevolle natuur ontstaat.

Versnippering

Bij oppervlakteverlies is niet alleen van belang wat het totale oppervlak is, maar ook de mate waarin door de activiteiten versnippering plaatsvindt, bijvoorbeeld doordat een groot gebied doorsneden wordt of er meerdere kleinere gebieden ontstaan met (grotere) onderlinge afstand.

In de context van de ontwikkeling en activiteiten wordt de waterplas groter en vindt aanplant van bos plaats. Of en in welke mate versnippering optreedt hangt af van de uiteindelijke uitvoeringsontwerp en het landschapsplan.

³ <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?selectGebied=21&selectActiviteit=Zand-en-grindwinning&submit=Toon+effecten&subj=effectenmatrix>

Verontreiniging (algemeen)

Er is sprake van verontreiniging wanneer stoffen, die onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties voorkomen, door menselijke activiteiten in een gebied terechtkomen. Het gaat om een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen etc.

Verontreiniging (lucht)

In de context van de ontwikkeling en activiteiten vindt geen verontreiniging door grond-, hulp-, rest- of afvalstoffen plaats. Wel vinden emissies naar de lucht plaats die leiden tot immisies van met name stikstof in de omgeving. Dit aspect wordt door middel van luchtonderzoek en een ecologische beoordeling nader in kaart gebracht voor alle fases en situaties beschreven in hoofdstuk 5.

Verontreiniging (bodem en water)

Wanneer bodemverontreiniging aanwezig is in de te ontgronden percelen, kan sprake zijn van verspreiding van verontreiniging in het milieu. Om die reden worden alle percelen in het plangebied door middel van een milieukundig bodemonderzoek onderzocht.

Voor de nieuwe locatie van de klasseerinstallatie wordt de nulsituatie van de bodem bepaald en wordt een bodemrisicoanalyse uitgevoerd zodat de juiste combinatie van voorzieningen en maatregelen genomen wordt om verontreiniging van de bodem te voorkomen.

Water (verdroging)

Er is sprake van verdroging als door menselijk ingrijpen de (actuele) grondwaterstand lager is dan de gewenste grondwaterstand (weersomstandigheden, bijvoorbeeld de effecten van een droge zomer, tellen niet mee). Als gevolg hiervan ontstaat een vochttekort bij planten die juist van grondwater afhankelijk zijn. Daarnaast treden er veranderingen op doordat de aard en de beschikbaarheid van voedingsstoffen veranderen. Hoe droger het gebied, des te hoger de mate van doorluchting van de bodem. Bacteriën zijn daardoor beter in staat organisch materiaal af te breken. Hierdoor komt onder meer stikstof in nitraatvorm als voedingsstof vrij. Verdroging leidt daardoor in sommige gebieden (bijvoorbeeld op veengronden) tot vermesting en tot een niet-omkeerbare verandering in de bodem: bodemdaling.

In de context van de ontwikkeling en activiteiten wordt onderzocht of en in hoeverre door uitbreiding van de waterplas de hydrologische omstandigheden wijzigen. Bij de uitbreiding worden geen watergangen doorsneden die het gehele jaar watervoerend zijn. De huidige Noord- en Zuidplas hebben geen aantoonbaar effect op de grondwaterstand en daarmee bovenstaand genoemde effecten. Dit wordt door middel van een hydrologisch / waterhuishoudkundig onderzoek en plan onderzocht.

Water (vernatting)

Vernatting is het permanent verhogen van het grondwaterpeil door menselijk handelen. Vernatting is een storende factor voor vegetatietypen en soorten die van nature onder drogere omstandigheden voorkomen. Bij verdergaande vernatting kan een gebied ongeschikt worden voor planten en dieren.

In de context van de ontwikkeling en activiteiten vindt geen verhoging van de grondwaterstand plaats. Wel wordt de waterplas in oppervlak groter. Er zal door een ecologisch onderzoek beoordeeld worden in hoeverre hierdoor effecten voor planten en dieren optreden dan wel mogelijkheden kunnen worden gevonden de biodiversiteit te vergroten.

Geluid

Voor bepaalde dieren is de invloed van geluid bekend en is deze verstoring. Verstoring kan leiden tot het verjagen van fauna waardoor de balans in een gebied verandert en soorten verdwijnen. Vanuit dit effect op dieren kunnen ook effecten op planten optreden. Daarnaast heeft de geluidproductie een effect op de woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in de omgeving.

In de context van de ontwikkeling en activiteiten vindt gedurende de transitie- of bouwfase geluidsemissie plaats op andere plaatsen dan tijdens de huidige en toekomstige situatie. In de toekomstige situatie zal een verbetering optreden wanneer het vrachtverkeer niet meer naar en van de klasseerinrichting rijdt en de klasseerinrichting is verplaatst. In het eindbeeld is sprake van toegenomen rust. Er zijn dan geen activiteiten meer in het gebied die te maken hebben met zandwinning. Voor de nieuwe locatie van de klasseerinstallatie worden de geluidsemissies berekend en getoetst.

Licht

Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van dieren leiden. Bepaalde groepen dieren vermijden terreinen met verlichting, maar er zijn ook voorbeelden van dieren die juist aangetrokken worden door verlichting. Daarbij moet ook een onderscheid worden gemaakt tussen permanente verlichting in de nachtperiode en incidentele / onrustige verlichting op bijvoorbeeld materieel. Daarnaast kan licht een effect hebben op de woningen in de omgeving in de zin van directe instraling en afname van hemelhelderheid.

In de context van de ontwikkeling en activiteiten is in de huidige situatie relatief veel verlichting aanwezig op de klasseerinstallatie en zandzuiger. Dit is noodzakelijk om gedurende het donker op een veilige wijze te kunnen werken. Na verplaatsing van de klasseerinrichting is gedurende 11 maanden per jaar alleen een zandzuiger aanwezig die gedurende werktijden beperkt verlichting voert. Gedurende 1 maand per jaar wordt voor een deel van de uitbreiding telkens tussen de 1 en maximaal 5 hectare dekgrond en woudzand ontgraven. Deze activiteit, buiten het broedseizoen en niet in de zomermaanden, vindt niet plaats gedurende de nachtperiode. Het voeren van verlichting is alleen aan de orde tijdens de eerste en laatste uren van de werkdag.

Trillingen en mechanische effecten

Er is sprake van trillingen en mechanische effecten in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden. Het kan dan zowel schoksgewijze trillingen door mechanische puntbronnen zoals kleppen van silo's en storten van materiaal als laagfrequent geluid als gevolg van motoren betreffen. Deze trillingen hebben een verstrend effect op fauna, vergelijkbaar met geluid.

In de context van de ontwikkeling en activiteiten vinden gedurende de transitie- of bouwfase trillingen plaats op andere plaatsen dan tijdens de huidige en toekomstige situatie. In de toekomstige situatie zal een verbetering optreden wanneer het vrachtverkeer niet meer naar en van de klasseerinrichting rijdt en de klasseerinrichting is verplaatst. Incidenteel kunnen trillingen worden waargenomen die veroorzaakt worden door zandzuigen, met name wanneer zandzuigers zijn uitgerust met een zuigkop met beitels (cutterzuiger). De zandzuiger waar in de winplas mee wordt gewerkt maakt echter gebruik van waterjets/ nozzles. In het eindbeeld is sprake van toegenomen rust. Er zijn dan geen activiteiten meer in het gebied die te maken hebben met zandwinning.

Visuele verstoring

Dit betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

In de context van de ontwikkeling en activiteiten gedurende de transitie- of bouwfase zullen tijdelijk mensen en voorwerpen in het gebied aanwezig zijn die daar normaal niet zijn. Een specifiek punt in de ecologische beoordeling hierbij is de gevoeligheid in het gebied tijdens het broedseizoen. In het eindbeeld is sprake van toegenomen rust. Er zijn dan geen activiteiten meer in het gebied die te maken hebben met zandwinning.

Richtlijn Industriële Emissies en BBT

De Richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU, RIE, of Industrial Emissions Directive, IED) is per 1 januari 2013 geïmplementeerd in Nederlandse wet- en regelgeving. De Richtlijn Industriële Emissies is de opvolger van de IPPC-richtlijn. Vanaf 1 januari 2013 is een 'IPPC-installatie' een installatie waarin een of meer van de activiteiten plaatsvinden uit bijlage I van de Richtlijn industriële emissies. Er vinden geen activiteiten plaats zoals benoemd in bijlage I van de RIE.

In de Regeling omgevingsrecht is in de bijlage een overzicht gegeven van documenten waar in ieder geval rekening mee gehouden dient te worden bij de bepaling van beste beschikbare technieken (verder BBT) voor niet-IPPC-installaties, deze zullen in het kader van de MER beschouwd worden.

Energie

Er vindt geen uitbreiding plaats waarmee de productie per uur, dag of week wordt verhoogd ten opzichte van de huidige situatie. Wel zal de zandwinning langer (meer jaren) worden voortgezet. Het energieverbruik in de huidige en toekomstige situatie wordt berekend en getoetst aan de daar aan te stellen kaders.

Afval

Als gevolg van het productieproces ontstaat geen afval. Binnen de inrichting komt slechts een beperkte hoeveelheid afval vrij. Daarbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan verpakkingen van olie- en smeermiddelen, beperkt huishoudelijk afval uit een kantine e.d. Het vrijkomende afval wordt zoveel als voor de verdere verwerking nodig en reëel is, gescheiden. Afvalstromen worden waar mogelijk hergebruikt verwerkt. Het afval wordt afgevoerd en verwerkt door erkende bedrijven.

7.4 Effecten van de activiteiten op veiligheid en gezondheid

Veiligheid

In de huidige situaties zijn er twee aspecten die in het kader van de veiligheid aandacht vragen.

In de eerste plaats het verkeer naar en vanaf de zandwinning. Doordat gebruik moet worden gemaakt van het lokale wegennet ervaren omwonenden risico's. Er zijn voor zover bekend geen ongelukken bekend, wel meldingen dat hinder van vrachtverkeer werd ondervonden. Hierop is actie ondernomen door de exploitant van de zandwinning. Deze actie is gericht op veilig en verantwoord rijgedrag van verkeer naar en van de zandwinning.

In de tweede plaats hebben in het verleden inscharingen of inbressingen plaatsgevonden. Hierbij zijn delen van de oever in de zandwinplas geschoven. Er hebben zich hierbij geen persoonlijke ongelukken voorgedaan. Onderzoek heeft geleid tot herstelwerkzaamheden waarbij taluds flauwer en getrapt zijn aangelegd. De oorzaak ligt in de aanwezigheid van zandlagen waarvan het materiaal onder bepaalde omstandigheden tijdelijk instabiel wordt en de plas in kan gaan schuiven. De veiligheid is na herstel verhoogd om herhaling voorkomen. Bij uitbreiding wordt opnieuw aandacht besteedt aan deze taluds en worden de ervaringen meegenomen in ontwerp en uitvoering van veilige taluds.

De waterplas maakt geen deel uit van de waterhuishouding in de zin dat er verbindingen zijn met watervoerende sloten of ander water. Hydrologisch gezien ligt de waterplas geïsoleerd. Er is tevens geen verbinding met vaarwegen zodat de veiligheid door scheepvaart niet aan de orde is.

In de huidige situatie zijn twee installaties actief. De elektrisch aangedreven zandzuiger (winwerktuig) en de klasseerinstallatie zijn geen installaties die risico's naar de omgeving met zich meebrengen (dus geen 10⁻⁶/jr externe veiligheidscontour). De afvoer van het gereed product vindt nu per vrachtwagen plaats. In de toekomst is alleen de zandzuiger nog actief. Externe risico's zijn daarmee niet aan de orde.

Gezondheid

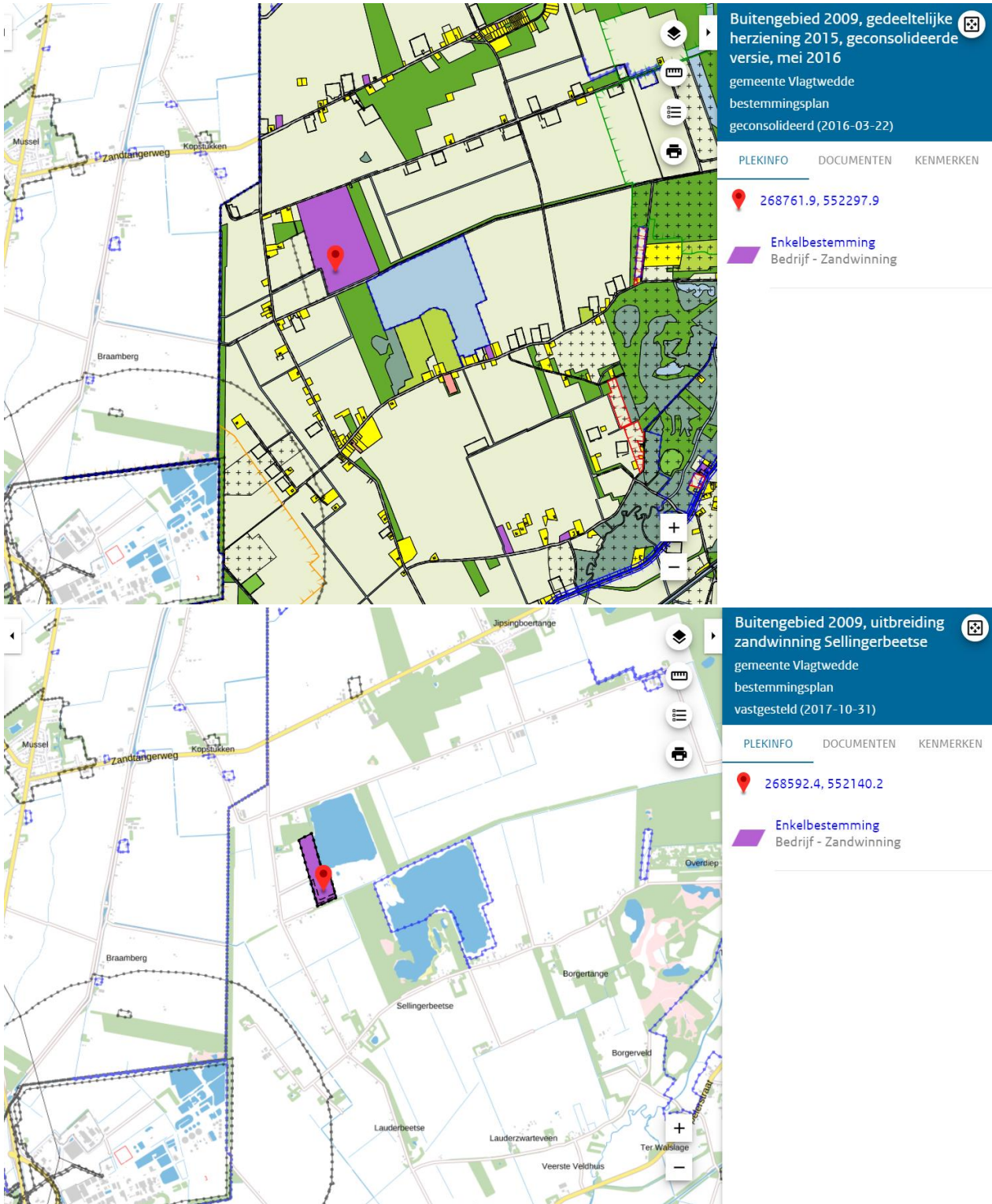
Bij dit thema worden de verschillende aspecten betrokken die voorgaand benoemd zijn en gekeken naar effecten op de gezondheid van omwonenden en passanten.

In de huidige situatie, die als referentiesituatie geldt, is sprake van (potentiële) gezondheidseffecten door emissies van geluid en luchtverontreiniging i.v.m. vrachtverkeer, de klasseerinstallatie en zandzuiger alsmede verstoringseffecten door licht, trillingen en visuele hinder. De gezondheid van direct omwonenden en passanten wordt hiermee belast.

De gevolgen van het voornemen zijn dat de bronnen voor deze gezondheidseffecten, behoudens de zandzuiger, uit het gebied verdwijnen en op een bestaand industrieterrein worden gevestigd. Hierdoor treedt een belangrijke verbetering op voor de direct omwonenden. De aanleg van bos en water verruimt de mogelijkheden om te genieten van de rust en ruimte. De (beperkte) aanleg van paden, voorzieningen zoals banken, uitkijk- / observatiepunten, informatieborden, schuilvoorzieningen en bijvoorbeeld een duik- / vissteiger zorgen er voor dat het gebied, daar waar gewenst in verband met de natuur, toegankelijk wordt. De kwaliteit van de leefomgeving neemt toe en heeft een gunstig effect op de gezondheid van omwonenden en passanten.

8 Wettelijk kader

8.1 Bestemmingsplan

Figuur 8. Situatie bestemmingsplan

Voor de ontwikkeling geldt dat de uitbreiding van de zandwinning en aanleg van het leidingtracé en de transportweg niet rechtstreeks mogelijk zijn binnen de regels uit het plan.

Voorgaande betekent dat een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk is of dat een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd voor planologisch strijdig gebruik.

8.2 Vergunningen

Zoals in hoofdstuk 2 van deze Mededeling Voornemen beschreven is de ontgrondingsvergunning een m.e.r.-plichtig besluit. Het bestemmingsplan voorziet niet in de ontgroning. Om die reden zal ook het bestemmingsplan worden herzien. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan is eveneens planmer plichtig. Omdat de ontgrondingsvergunning en het bestemmingsplan gelijktijdig in procedure worden gebracht zal één MER opgesteld worden.

Voor de transitie- en bouwfase en de toekomstige situatie zijn de volgende vergunningen⁴ of wijzigingen van vergunning noodzakelijk:

- Vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet (wijziging);
- Omgevingsvergunning aanleg en eventueel planologisch strijdig gebruik op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
- Omgevingsvergunning oprichting, bouwen en milieu op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
- Vergunning en/of ontheffing op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- Meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit Milieubeheer.

Uitgangspunt is dat er geen vergunning in het kader van de Waterwet nodig is voor het retourpompen in de Noordplas van water dat gebruikt wordt om het zand en grindmengsel via een leiding te transporteren naar Bedrijventerrein Zuid-Groningen waar in de toekomst de klasseerinstallatie zal staan.

De vergunningaanvragen worden onderbouwd met specifiek daarvoor noodzakelijke onderzoeken betreffende o.a. geotechniek, bodem (grond en grondwater), archeologie, waterhuishouding, ecologie, lucht en geluid. De uitvoering van deze onderzoeken is per januari 2021 gestart.

8.3 Bevoegde gezagen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de te nemen besluiten ten aanzien van vergunningen met de bijbehorende bevoegde gezagen. Wij merken op dat er sprake van kan zijn dat de Omgevingsdienst Groningen gemandateerd is. Hiervan is sprake bij de vergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Tabel 3. Overzicht besluiten

Besluit	Proceduretermijn	Bevoegd gezag
Omgevingsvergunning milieu, bouw en evt. planologisch strijdig gebruik	26 weken	College van B&W van de gemeente Westerwolde
Vergunning Ontgrondingenwet en eventueel inpassingsplan	26 weken	Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen
Vergunning en/of ontheffing Wet natuurbescherming	13 weken	Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen

⁴ Voor de verplaatsing en oprichting van de klasseerinstallatie, uitbreiding van de zandwinplas en aanleg bos, aanleg van het leidingtracé en de transportweg en (tijdelijke) depots.

Opgemerkt wordt dat sprake kan zijn van meerdere vergunningaanvragen in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Hiervan kan sprake zijn als voor de volgende onderdelen omwille van de tijd, het wenselijk is niet gecombineerd aan te vragen:

- Aanleg van tijdelijke depots;
- Oprichting van de nieuwe inrichting op Bedrijventerrein Zuid-Groningen;
- Aanleg van het leidingtracé en de transportweg;
- Aanleg van bos.

Alle aanvragen en meldingen worden voorzien van informatie waarmee de aanvraag in het bredere perspectief van de gebiedsontwikkeling geplaatst kunnen worden.

8.4 Omgevingswet

In de voorgaande paragrafen is het huidig wettelijk kader uiteengezet dat van belang is voor de ontwikkeling en activiteit. Naar verwachting treedt op 1 januari 2022 de Omgevingswet in werking.

Wanneer de besluitvorming onder de Omgevingswet gebeurt, dan veranderen een aantal zaken ten aanzien van bevoegde gezagen en kunnen aanvragen en besluiten gecombineerd worden. Er vindt dan toetsing plaats aan de Omgevingswet, -regeling en bijhorende besluiten.

Dit heeft echter niet de voorkeur. Er is namelijk ruim ervaring met het huidige stelsel. Zo zijn er de afgelopen jaren voor deze zandwinning verschillende besluiten genomen door zowel de gemeente als provincie. Indiening onder het nieuwe stelsel kan een langere periode in beslag nemen.

Dat is uit het oogpunt van de lopende exploitatie en van de planning van toekomstige activiteiten niet wenselijk. Daarom wordt aan zowel de gemeente Westerwolde als de Provincie Groningen verzocht om medewerking te verlenen aan het indienen en afhandelen van de aanvragen onder het huidige omgevingsrecht. Dit houdt wel in dat voor 1 januari 2022 er een aanvraag moet zijn ingediend, tenzij door de landelijke overheid besloten wordt de invoering van de Omgevingswet uit te stellen tot na die datum.

9 Procedures en plannen

De m.e.r. plicht volgt uit hetgeen in hoofdstuk 2 van deze Mededeling voornemen is beschreven.

9.1 Start m.e.r.-procedure

Met de indiening van deze Mededeling voornemen, start de m.e.r.-procedure, die resulteert in het MER dat de effecten op het milieu beschrijft. Daarbij wordt de Commissie m.e.r. ingeschakeld en wordt eenieder in de gelegenheid gesteld een zienswijze uit te brengen.

De start van de m.e.r.-procedure bestaat uit de volgende stappen:

- Het bevoegd gezag neemt kennis van het verzoek van de initiatiefnemer en toetst of het verzoek in behandeling kan worden genomen. Indien dit het geval is, dan volgen de onderstaande stappen;
- Er wordt een openbare kennisgeving van het voornemen gepubliceerd. Hierin wordt de mogelijkheid van inspraak weergegeven middels zienswijzen;
- Het bevoegd gezag raadpleegt adviseurs en andere bestuursorganen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER;
- De commissie voor de m.e.r. wordt gevraagd advies te geven;
- Er komt een informatieavond, waarbij omwonenden en andere geïnteresseerden informatie krijgen, vragen kunnen stellen en zorgen kunnen uiten;
- Belanghebbenden kunnen zienswijzen indienen;
- Op basis van het eigen beleid, de aangedragen adviezen en zienswijzen en het voorstel van de initiatiefnemers, stelt het bevoegd gezag de Notitie Reikwijdte en Detailniveau vast;
- Op basis hiervan wordt het MER opgesteld ter onderbouwing van de verschillende in te dienen aanvragen en verzoeken tot toestemming.

9.2 Stappenplan m.e.r.-procedure

Opstellen MER

Het is aan de initiatiefnemer om het MER op te (laten) stellen. Tijdens het opstellen van het MER worden tevens de vergunningsaanvragen voorbereid. Hiervoor vindt tijdens deze periode afstemming met bevoegde gezagen plaats.

Indienen MER

Na het indienen van het MER door de initiatiefnemer bij het bevoegd gezag, volgen de volgende stappen:

- Het bevoegd gezag toetst de kwaliteit van het MER en bepaalt of het MER ontvankelijk verklaard wordt. Indien dit het geval is, dan volgen vergelijkbare stappen zoals bij het indienen van de notitie reikwijdte en detailniveau (NRD);
- Adviseurs en de commissie voor de m.e.r. worden ingeschakeld. Het advies van de commissie voor de m.e.r. wordt openbaar beschikbaar;
- Op basis van het MER worden ontwerpen opgesteld voor de te nemen besluiten;
- Deze worden samen met het MER ter inzage gelegd, waarna daarover opnieuw zienswijzen naar voren kunnen worden gebracht;
- Tegen de definitieve besluiten kunnen rechtsmiddelen worden aangewend (bezwaar en beroep).

9.3 Planning tot realisatie

Het opstellen van het MER, het indienen van de vergunningaanvragen en de ruimtelijke procedure zijn de eerst volgende stappen om tot realisatie van het project te komen.

De directie van Kremer heeft op 8 september 2020 de intentie uitgesproken om midden 2024 operationeel te zijn met een nieuwe op te richten inrichting op Bedrijventerrein Zuid-Groningen. De huidige situatie is dan verleden tijd en de transitie- of bouwfase is zo veel als mogelijk afgerond.

9.4 Betrokkenheid belanghebbenden (participatieplan)

Zoals in hoofdstuk 5 aangekondigd wordt in opdracht van initiatiefnemer een participatieplan opgesteld. In eerste instantie wordt daarbij voorrang gegeven aan de direct omwonenden, in tweede instantie de belangengroepen die geen omwonenden zijn. Eenieder wordt echter in de gelegenheid gesteld om ideeën, aandachtspunten en zorgen naar voren te brengen zodat het plan kan rekenen op een zo groot mogelijk maatschappelijk draagvlak.

Bijlage

1. Afkortingen en begrippen

Term of afkorting	Uitleg
Additieven	Toevoegingen zoals bijvoorbeeld reinigingsmiddelen, zuren of logen.
Beproevingen	Het testen van installaties op werking en het behalen van productie- en milieutechnische eisen.
Bestemming	Omschrijving welke activiteiten en gebruik toegestaan is op een afgebakend gebied.
Bestemmingsplan	Een bestemmingsplan is een beleidsdocument dat de ruimtelijke ordening bepaalt. Een bestemmingsplan geeft de "bestemming" van een gebied of de bestemmingen in dat gebied aan.
Bevoegd gezag	Specifiek overheidsorgaan dat bevoegd is (in de wet vastgelegd) om in het kader van een bepaalde wet besluiten te nemen (voorbeeld: de gemeente Westerwolde, de Provincie Groningen).
Broedseizoen	In Nederland bepaalt de Wet Natuurbescherming dat beschermde inheemse vogels tijdens het broedseizoen niet mogen worden gestoord; het rapen van eieren, de kap van bomen in die periode en het vernielen van het nest behoren tot de verboden activiteiten. Het broedseizoen is echter geen vastgelegde periode; het verschilt per vogelsoort en verstoring tijdens het broeden is dan ook het hele jaar illegaal. Er zijn wel vuistregels. Traditioneel wordt de maand mei als de broedmaand gezien; in de praktijk verschilt de broedperiode per soort vogel tussen half maart en half augustus. Bij ingrepen als bomenkap moet echter met de werkelijke, precieze situatie rekening worden gehouden.
Certificering	Het na keuring afgeven van verklaringen dat voldaan wordt aan normen en eisen.
Delfstofwinning	Het uit de bodem halen van klei, zand, grind voor toepassing (bijvoorbeeld: grind voor waterzuivering).
Depot	Tijdelijke voorziening voor de opslag van teelaarde, woudzand, grind en industriezand.
Emissies	De emissie is de hoeveelheid verontreinigende stoffen die uit de bron komt. De emissie is uitgedrukt in de vorm van een concentratie (in mg/m ³) of een vracht (in kg/uur).
Geotechnisch	Techniek gericht op de draagkracht van de bodem (voorbeeld: geotechnische maatregelen voor fundering van installaties).
Glauconiet	Specifiek mineraal met bijzondere eigenschappen voor waterzuivering.
Habitattypen	Dieren en planten in een bepaald gebied die in samenhang met elkaar (ecosysteem) voorkomen.
Hydrologische effecten	Effecten op grond- en oppervlaktewaterstanden en daarmee indirect op waterbeschikbaarheid voor landbouw en natuur.
Immissies	Verontreinigende stoffen verspreiden zich via de lucht en veroorzaken zo een belasting op de woon- en leefomgeving. De leefhoogte is anderhalve meter hoog vanaf de grond gemeten. Het is belangrijk dat de lucht op die hoogte zo schoon mogelijk is omdat veel mensen en dieren deze lucht inademen. De hoeveelheid stoffen uit de lucht op leefhoogte vormen de immissie.
Initiatiefnemer	Een bedrijf dat van plan is activiteiten uit te voeren; in dit geval: zandwinning uitbreiden
Keuringen	Het vaststellen dat materialen en installaties voldoen aan te stellen eisen.
Klasseerinstallatie	Installatie voor het scheiden van materialen: het klasseren.

Term of afkorting	Uitleg
Klasseren	Door middel van hoogwaardige natte en/of droge scheidingstechnieken wordt het materiaal op gewicht/ diameter in fracties verdeeld en gewassen.
m.e.r	Milieueffectrapportage (afkorting m.e.r.) behelst het in beeld brengen van de milieugevolgen van een (overheids-)besluit voordat het besluit wordt genomen. De onderzoeksresultaten worden gepubliceerd in het milieueffectrapport (MER). Een MER wordt opgesteld bij activiteiten en projecten die mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu hebben. Dit kan variëren van een vergunning die aangevraagd wordt voor de bouw van een chemische fabriek tot de aanleg van infrastructuur zoals een hogesnelheidslijn of de uitbreiding van een luchthaven. Dergelijke rapporten worden op veel plaatsen in de wereld gebruikt bij besluitvorming, vaak aangeduid als Environmental Impact Assessment (EIA). De overheid die het besluit moet nemen of de vergunning moet verlenen kan het MER bij haar afwegingen gebruiken. Waartoe de overheid verplicht is, wat er in het MER moet staan en wanneer en hoe er MER gebruikt wordt in de besluitvorming, verschilt per land. In Nederland is de procedure wettelijk vastgelegd.
m.e.r.-plichtige activiteit.	Activiteit die valt onder de werking van de Wet op de Milieueffectrapportage
Mededeling Voornemen	De initiatiefnemer van een activiteit die m.e.r.-beoordelingsplichtig is, moet dat voornemen schriftelijk sturen naar het bevoegd gezag. Dit wordt gedaan in een Mededeling Voornemen, een rapport dat informatie bevat over het voornemen (wat, waar, hoe).
MER	Milieueffectrapport
Milieutechnisch	Techniek gericht op het beschermen van de kwaliteit van het milieu (voorbeeld: milieutechnische maatregelen).
Noordplas	Noordelijk gelegen zandwinplas met de huidige zandwinning (zandzuiger en drijvende leiding).
Ontgroning	Werkzaamheden waarbij grond wordt ontgraven of weggezogen ten behoeve van delfstofwinning.
Procedure	Een procedure is in het algemeen een reeks instructies die op volgorde moet worden uitgevoerd. In dit document wordt hiermee bedoeld het voorbereiden en indienen van aanvragen voor vergunningen en plannen zodat daar besluiten door de overheid op kunnen worden genomen.
Suppletiewater	Water bedoeld voor aanvulling om het zandzuigen mogelijk te maken.
Transitie- of bouwfase	Periode van veranderingen (demontage, transport, opbouwen).
Wm	De Wet milieubeheer (Wm) heeft op 1 maart 1993 de oude "Hinderwet" heeft vervangen. Dit betreft dus niet dezelfde wet, maar het betreft wel hetzelfde onderwerp. De Hinderwet vormde de basis voor het afgeven van vergunningen ter voorkoming van hinder. Op basis van de Wet milieubeheer worden milieuvergunningen afgegeven. Het oogmerk van de Wet milieubeheer is ruimer dan de Hinderwet. Het gaat niet enkel om het voorkomen van hinder, maar ook over 'de bescherming van het milieu'. Deze verruiming was deels al ingezet bij de herziening van de Hinderwet. Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) juridische basis voor vergunningen geworden. In de toekomst gaat deze wetgeving op in de Omgevingswet.

Term of afkorting	Uitleg
Zandwinplas	Een zandwinplas, zandgat, zandput, zandwinput of grindgat is een met water gevulde uitgraving in het landschap ten behoeve van de zand- en grindwinning. Ze zijn enkele tientallen meters diep in tegenstelling tot een kleiput, waar alleen de bovenlaag klei wordt afgegraven als grondstof voor bakstenen en dakpannen. Zandwinplassen vervullen vaak een dubbelfunctie, bijvoorbeeld als recreatieplas, natuurgebied, of waterberging.
Zuidplas	Zuidelijk gelegen plas, nabij Sellingerbeetse, waar in het verleden zandwinning is uitgevoerd.